

Nowe rezerwaty i formy ochrony przyrody w Polsce

Konferencja prasowa 27.11.2024 r. Warszawa

Ministra Klimatu i Środowiska **Paulina Hennig-Kloska**

Wiceminister klimatu i środowiska, Główny Konserwator Przyrody **Mikołaj Dorożala**,

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska **Piotr Otawski**

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych **Witold Koss**

POKAZUJEMY PROPOZYCJE **dochodzenia do wzmocnienia ochrony** **20% najcenniejszych obszarów leśnych**

STAROLASY

REZERWATY

**LASY O WIODĄCEJ
FUNKCJI SPOŁECZNEJ**

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

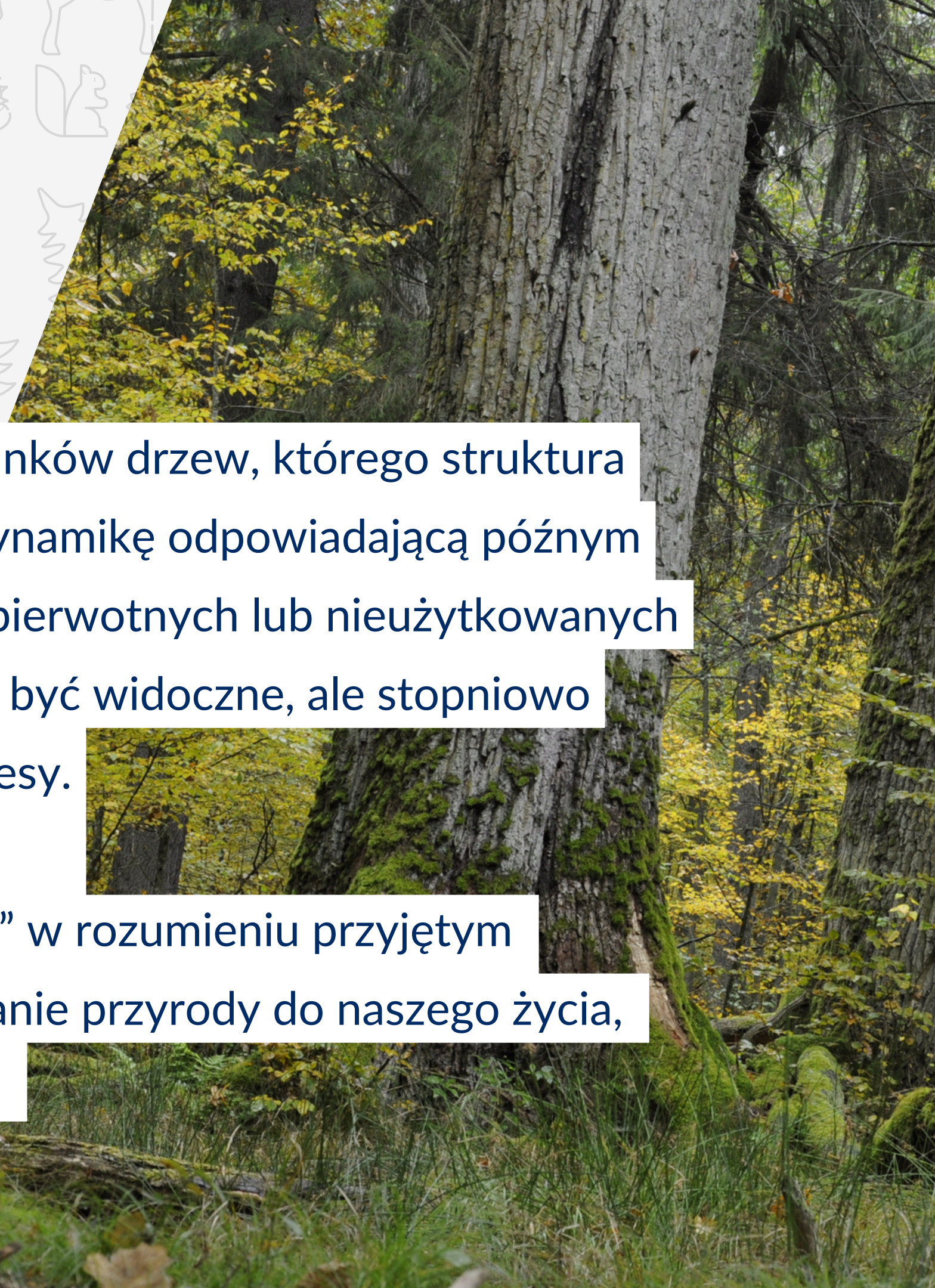
Wyznaczamy staroLasy

Definicja - czym są starolasy?

To drzewostan lub obszar lasu składający się z rodzimych gatunków drzew, którego struktura rozwinęła się głównie w wyniku naturalnych procesów i ma dynamikę odpowiadającą późnym fazom rozwojowym drzewostanów obserwowanym w lasach pierwotnych lub nieużytkowanych tego samego typu. Oznaki przeszłej działalności ludzkiej mogą być widoczne, ale stopniowo zanikają, albo są zbyt ograniczone, by zakłócać naturalne procesy.

Pojęcie „**starolasy**” to polskie tłumaczenie „old-growth forests” w rozumieniu przyjętym w Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030: Przywracanie przyrody do naszego życia, a definiowanym w dokumencie wykonawczym do tej strategii.

USTANOWIENIE NOWEJ FORMY OCHRONY PRZYRODY – STAROLASY

- **Od 1 stycznia 2026 r. powierzchnia ekosystemów leśnych chroniona w formie starolasów w Lasach Państwowych (LP) powinna być nie mniejsza niż 1%, a od 1 stycznia 2027 r. nie mniejsza niż 2% powierzchni lasów w Polsce**
- Starolasy będą wyznaczane poza istniejącymi rezerwatami przyrody;
- Równomierny rozkład przestrzenny starolasów w skali kraju.
- Priorytetem będą drzewostany na siedliskach przyrodniczych, zgodnie z Rozporządzeniem UE w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych;
- LP od 1 stycznia 2025 zabezpieczą pulę drzewostanów umożliwiającą realizację powyższych celów.

Planowane działania na lata 2025-2026 – starolasy

DZIAŁANIA W OBSZARZE LEGISLACJI

Realizacja niezbędnych zmian legislacyjnych, które usankcjonują ochronę starolasów w krajowym systemie prawnym. Scenariusz rozważany przez MKiŚ – ustanowienie nowej formy ochrony przyrody w Ustawie o ochronie przyrody, która będzie podlegała ochronie ścisłej w rozumieniu „Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030”

do 31.12.2024

1

2

do 31.12.2025

DZIAŁANIA ZABEZPIECZAJĄCE

Identyfikacja puli drzewostanów umożliwiającej realizację indykatywnych celów przyjętych w WiR z ONoL

od 1.01.2025 do czasu
wyznaczenia lasów
chronionych w formie
starolasów

3

DZIAŁANIA ZABEZPIECZAJĄCE

Lasy Państwowe zabezpieczą pulę drzewostanów umożliwiającą realizację indykatywnych celów przyjętych w WiR z ONoL

WYZNACZENIE I OBJĘCIE OCHRONĄ STAROLASÓW

Weryfikacja terenowa zgodnie z metodyką wypracowaną przez ekspertów w ramach ONoL pierwszej grupy drzewostanów do objęcia ochroną w formie starolasów (co najmniej 93 tys. ha). Objęcie ochroną w formie starolasów co najmniej 1% ogólnej powierzchni lasów w Polsce

od 1.01.2026

5

od 1.01.2025

WYZNACZENIE I OBJĘCIE OCHRONĄ STAROLASÓW

Weryfikacja terenowa zgodnie z metodyką wypracowaną przez ekspertów w ramach ONoL drugiej grupy drzewostanów do objęcia ochroną w formie starolasów (co najmniej 93 tys. ha). Objęcie ochroną w formie starolasów co najmniej 2% ogólnej powierzchni lasów w Polsce.

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Tworzymy rezerwaty

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

ETAP I: JUŻ W GRUDNIU 53 NOWE REZERWATY PRZYRODY

o łącznej powierzchni 3412,78 ha

Wizualizacja przedstawia rozmieszczenie
planowanych na grudzień 2024 r. rezerwatów
przyrody prezentowanych na tle nadleśnictw.

53 NOWE REZERWATY
PRZYRODY

ETAP II: KONTYNUACJA USTANAWIANIA REZERWATÓW PRZYRODY NA GRUNTACH LP

- Do końca 2025 roku ustanowimy kolejne rezerваты - w ramach inicjatywy „**100 rezerwatów na 100-lecie Lasów Państwowych**”
- Objęcie ochroną w formie rezerwatów przyrody obszarów zarządzanych przez Lasy Państwowe z listy opracowanej przez organizacje pozarządowe i środowiska naukowe (tzw. „**shadow list**”), które przejdą pozytywną weryfikację RDOŚ.
- Łączna powierzchnia potencjalnych rezerwatów to około 70 tys. ha, czyli 1% ogólnej powierzchni lasów na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe.
- Projektowane rezerваты przyrody zostaną tymczasowo zabezpieczone.

Plan działań – nowe rezerваты przyrody

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Wyznaczamy lasy społeczne

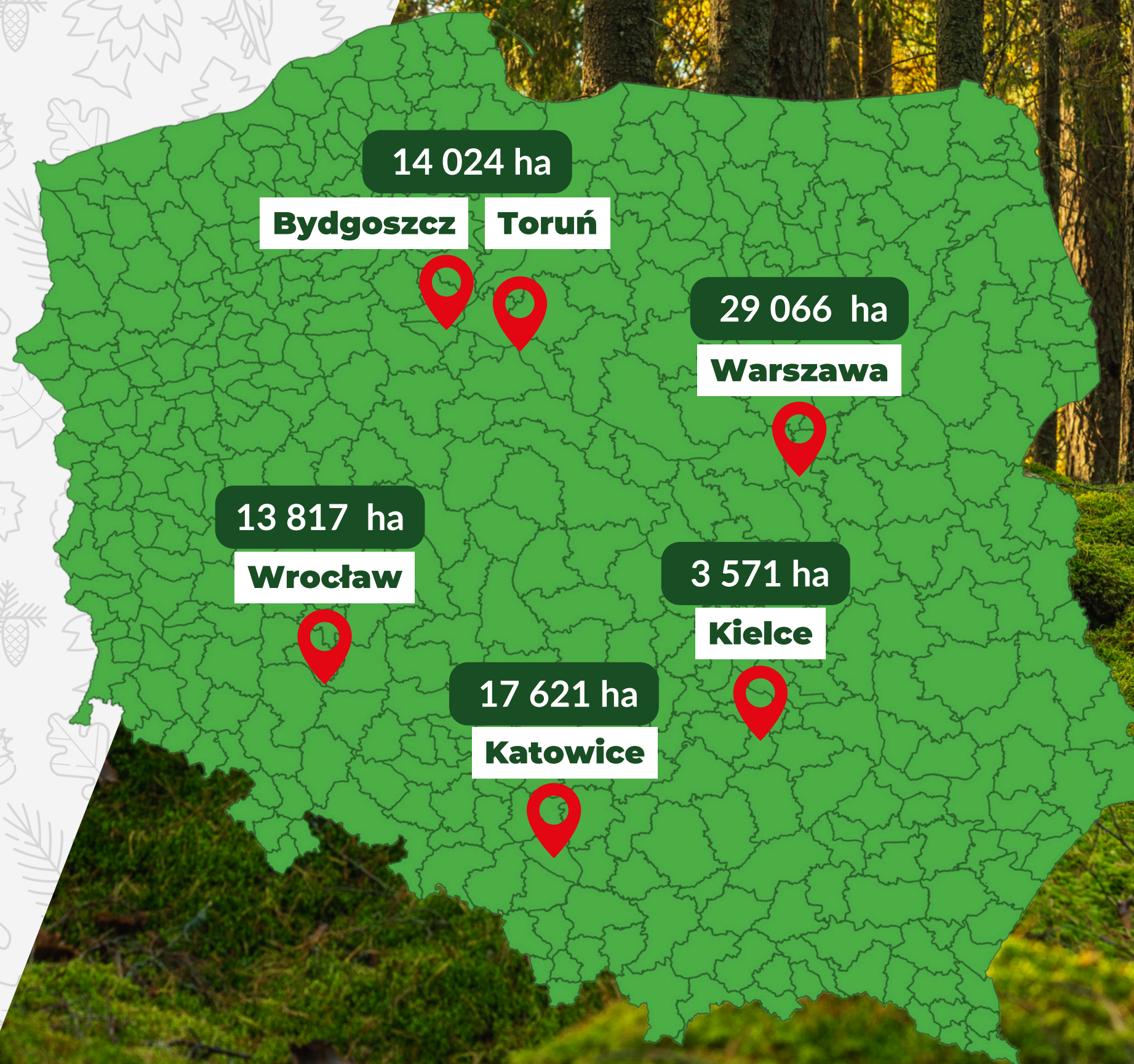

Podsumowanie działań

Łączna powierzchnia lasów społecznych w aglomeracjach, w których osiągnięto konsensus – **78,1 tys. ha** – 1,09% powierzchni lasów na obszarach zarządzanych przez Lasy Państwowe.

RAZEM

78 100 ha

Aglomeracje

Plan działania na rok 2025 – lasy społeczne

DZIAŁANIA W OBSZARZE LEGISLACJI

Realizacja przez MKiŚ niezbędnych zmian legislacyjnych, które usankcjonują wzmocnienie ochrony lasów o wiodącej funkcji społecznej.

do 31.03.2025

1

DZIAŁANIA ORGANIZACYJNE

Analizę wniosków z pilotażu i przygotowanie szczegółowych wytycznych dla wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej

1.01 - 31.12.2025

2

DZIAŁANIA W OBSZARZE LEGISLACJI

Realizacja przez DGLP niezbędnych zmian wewnętrznych regulacji PGL LP, które określą szczegółowe zasady wyznaczania lasów o wiodącej funkcji społecznej (np. zmiana lub opracowanie nowego zarządzenia regulującego kwestie wyznaczania lasów społecznych).

1.01 - 31.12.2025

3

DZIAŁANIA W AGLOMERACJACH, W KTÓRYCH OSIĄGNIĘTO KONSENSUS

Zainicjowanie procesu ustanowienia lasów o wiodącej funkcji społecznej dla miast, w których osiągnięto kompromis dotyczący co najmniej lokalizacji lasów społecznych

do 31.12.2024

4

DZIAŁANIA W AGLOMERACJACH, W KTÓRYCH OSIĄGNIĘTO KONSENSUS

Analiza wytycznych na poziomie RDLP i nadleśnictw. Określenie przez RDLP/nadleśnictwa sposobu wdrożenia wytycznych w ramach istniejącego PUL oraz wskazanie koniecznych zmian PUL Opracowanie i uzgodnienie z MKiŚ planu wdrożenia wytycznych.

do 31.01.2025

5

DZIAŁANIA W AGLOMERACJACH, W KTÓRYCH OSIĄGNIĘTO KONSENSUS

Przekazanie do Lasów Państwowych wytycznych dotyczących zasad prowadzenia gospodarki leśnej w lasach o wiodącej funkcji społecznej dla poszczególnych lokalizacji. Wytyczne zostaną wypracowane na podstawie wyników prac zespołów aglomeracyjnych we współpracy z ekspertami.

do 31.03.2025

6

DZIAŁANIA W AGLOMERACJACH, W KTÓRYCH OSIĄGNIĘTO KONSENSUS

Zainicjowanie niezbędnych zmian PUL, zgodnie z uzgodnionym z MKiŚ planem wdrożenia wytycznych.

do 30.06.2025

7

DZIAŁANIA W AGLOMERACJACH, W KTÓRYCH NIE OSIĄGNIĘTO KONSENSUSU

Analiza na poziomie MKiŚ wyników konsultacji dla aglomeracji, w których nie osiągnięto kompromisu. Wypracowanie planu dalszych działań na rzecz wyznaczenia lasów o wiodącej funkcji społecznej dla tych aglomeracji.

do 31.03.2025

8

Nowe rezerваты i formy ochrony przyrody w Polsce

Konferencja prasowa 27.11.2024 r. Warszawa

Ministra Klimatu i Środowiska **Paulina Hennig-Kloska**

Wiceminister klimatu i środowiska, Główny Konserwator Przyrody **Mikołaj Dorożala**,

Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska **Piotr Otawski**

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych **Witold Koss**